

بررسی فقهی و حقوقی مالکیت فکری

www.ketab.ir

سرشناسه	: مانده گاران، مهتاب، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی فقهی و حقوقی مالکیت فکری/ مولف مهتاب مانده گاران.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۵ص.
شابک	: ۱۸۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۲-۰۳۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: مالکیت معنوی (فقه)
موضوع	: (Intellectual property (Islamic law
موضوع	: مالکیت معنوی
موضوع	: Intellectual property
رده بندی کنگره	: ۶/۱۹۸BF ۱۳۹۶ ۲م۲/م
رده بندی دیویی	: ۳۷/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۰۲/۱۰

بررسی فقهی و حقوقی مالکیت فکری

مؤلف:	مهتاب مانده گاران
ناشر:	انتشارات سنجش و دانش
تیراژ:	۵۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۶
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۰۳۶-۲
قیمت:	۱۸۰۰۰ تومان

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲	۱-۱- مقدمه
۱۲	کلید واژه ها
۱۵	۱-۲- مقدمه
۱۵	۲-۲- معنای لغوی و معنای اصطلاحی مالکیت فکری
۱۷	۳-۲- کاربردهای مختلف حقوق مالکیت فکری: (اخص - خاص و عام)
۱۷	۴-۲- تعاریف حقوقی حقوق مالکیت فکری
۱۷	۱-۴-۲- تعریف حقوق مالکیت فکری از منظر مصداق ها و عناوین پدیده فکری
۲۰	۲-۴-۲- تعریف ناظر به اسم آثار حقوقی مالکیت فکری
۲۱	۳-۴-۲- تعریف اقتصاد حقوق مالکیت فکری
۲۲	۴-۴-۲- تعریف حقوق مالکیت فکری از منظر شخصیت پدیدآورنده
۲۲	۵-۴-۲- تعریف موضوعی حقوق مالکیت فکری
۲۴	۵-۲- تاریخچه حقوق مالکیت فکری
۲۵	۱-۵-۲- در حقوق و تمدن رومی
۲۶	۲-۵-۲- در حقوق و تمدن یونانی
۲۷	۳-۵-۲- در حقوق و تمدن اروپایی
۲۸	۴-۵-۲- در حقوق و تمدن اسلامی
۲۹	۶-۲- شاخه های حقوق مالکیت فکری
۳۰	۱-۶-۲- شاخه صنعتی و اقتصادی (تجاری)
۳۰	۲-۶-۲- شاخه ادبی و هنری
۳۱	۷-۲- حقوق مالکیت فکری در حقوق موضوعه
۳۱	۱-۷-۲- مرحله ی فقدان قاعده ی حقوقی
۳۳	۲-۷-۲- مرحله تدوین و وضع قوانین در خصوص حقوق مالکیت فکری
۳۶	۳-۷-۲- حقوق مالکیت فکری در سطح بین المللی
۳۸	۸-۲- نتیجه گیری
۴۲	۱-۳- مقدمه
۴۳	۲-۳- بررسی مشروعیت حقوق مالکیت فکری در نظریه حقوق طبیعی و نظریه حقوق اعطائی

۴۴	۳-۲-۱- حقوق طبیعی
۴۵	۳-۲-۲- حقوق اعطایی
۴۸	۳-۳-۳- مبانی فلسفی - حقوقی
۴۸	۳-۳-۱- مبنای کار در توجیه مشروعیت حقوق فکری
۵۲	۳-۳-۲- مبنای شخصیت در توجیه مشروعیت مالکیت فکری
۵۳	۳-۳-۳- مبنای منفعت (فایده گرایانه) در توجیه مشروعیت حقوق فکری
۵۸	۳-۴-۳- مبنای قرارداد در توجیه مشروعیت مالکیت فکری
۵۸	۳-۴-۱- قرارداد اجتماعی
۶۱	۳-۴-۲- قرارداد خصوصی
۶۵	۳-۵-۳- مبنای اخلاقی در توجیه مشروعیت مالکیت فکری
۶۶	۳-۵-۱- عناوین اخلاقی مرتبط با حقوق اخلاقی
۶۸	۳-۵-۲- قاعده دارا شدن با جهت مالکیت فکری
۶۹	۳-۶-۳- رابطه مبانی فلسفی - حقوقی مالکیت فکری با یکدیگر
۷۰	۳-۴-۴- مبانی فقهی حقوق مالکیت فکری
۷۰	۳-۴-۱- بررسی و تحلیل ماهیت موضوعی حقوق مالکیت فکری
۷۱	۳-۴-۱-۱- حقوق مالکیت فکری دارای موضوع مشخص است
۷۱	۳-۴-۱-۲- حقوق مالکیت فکری دارای موضوع مشخص نیست
۷۲	۳-۱-۴-۳- مالکیت فکری به عنوان یک مسئله حکمی محسوب می‌گردد
۷۲	۳-۴-۱-۴- مالکیت فکری یک موضوع مستقل و عنوان کلی محسوب می‌گردد
۷۳	۳-۴-۲- اعتبار مالکیت فکری در فقه
۷۳	۳-۴-۲-۱- دیدگاه های مخالفان مشروعیت مالکیت فکری
۸۱	۳-۴-۲-۲- دیدگاه های موافقان مشروعیت مالکیت فکری
۱۰۱	۳-۵- نقد و بررسی دیدگاه های مخالفان و موافقان مشروعیت حقوق فکری
۱۰۸	۳-۶- نتیجه گیری
۱۱۰	۴-۱- مقدمه
۱۱۱	۴-۲- تحلیل مصداقی مالکیت فکری
۱۱۱	۴-۲-۱- مصداق ها در کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت فکری
۱۱۲	۴-۲-۲- مصداق ها در مذاکرات دور اروگوئه
۱۱۲	۴-۲-۳- مصداق ها در موافقت نامه TRIPS

۱۱۲	۴-۲-۴- مصداق های جدید مالکیت فکری
۱۱۳	۳-۴- تحلیل حکمی مالکیت فکری
۱۱۳	۴-۳-۱- حقوق اقتصادی و حقوق اخلاقی مالکیت فکری
۱۱۳	۴-۳-۱-۱- حقوق اقتصادی و مادی مالکیت فکری
۱۱۷	۴-۳-۱-۲- حقوق معنوی و اخلاقی حقوق مالکیت فکری
۱۲۰	۴-۴- تحلیل وجود شناختی و چرایی مالکیت فکری
۱۲۱	۴-۴-۱- ماهیت موضوعی مالکیت فکری
۱۲۱	۴-۵- ماهیت رابده پدیدآورنده اثر با اثر فکری
۱۲۲	۴-۶- نتیجه گیری
۱۲۵	۵-۱- نتیجه گیری
۱۲۷	۵-۲- پیشنهاد برای تحقیقات آتی
۱۲۹	فهرست منابع
۱۲۹	منابع فارسی و عربی
۱۳۴	منابع لاتین

چکیده

علاقه ای که بشر، به نتیجه و حاصل کار خویش دارد، علاقه ای ذاتی، فطری و طبیعی است. انسان خود را نسبت به کاری که انجام داده است، دارای حق می پندارد و خود را نسبت به هر شخص دیگری، در برابر نتایج حاصل از کارش، دارای امتیاز و مقدم می داند. او دیگران را از تجاوز و تعرض نسبت به کار خویش، منع می نماید و در دفاع از محصول کار خودش بر می آید. نتایج کار انسان ها به دو صورت نمود می یابد؛ گاهی این نتیجه شی فیزیکی و ملموس است و گاه شی غیر فیزیکی و غیر ملموس است که، از فکر و خلاقیت و ابتکار انسان سرچشمه گرفته است. مثل آثاری که مؤلفان و مخترعان و هنرمندان و غیره، به و نمود می آورند.

آثاری که اینان ایجاد می نمایند، در نتیجه تلاش فکری و ابتکار عملشان ایجاد می شود و علاقه ای میان پدید آورندگان اثر فکری و محصول فکری به وجود می آورد که این علاقه را مالکیت فکری گویند و حقوقی که بر این نوع مالکیت، برای تولیدکننده اثر فکری ایجاد می شود را، حقوق مالکیت فکری می نامند (خاچی، ۱۳۸۴: ۱).

این حقوق از زمان های بسیار دور، در جوامع مختلف در سده رم، یونان، اروپا و جوامع اسلامی، وجود داشته است. البته به شکلی بسیار ساده تر از شکل مروزی. امروزه حقوق مالکیت فکری، بسیار متنوع و پیچیده شده و با گسترش علوم و فناوری این حقوق نیز پیشرفت بسیاری کرده است و از ملزومات جامعه بشری به حساب می آید. بنابراین شناخت این حقوق بسیار حائز اهمیت است.

اگرچه نمی توان تمام نظام حقوق مالکیت فکری را بر مبنای واحدی استوار کرد، ولی بایستی اذعان کرد که مبانی در شکل گیری نظام مالکیت فکری نقشی اساسی و مهم، ایفا می کنند و بررسی این مبانی می تواند در شناخت هر چه بهتر و عمیق تر این حقوق، تأثیری بسزا داشته باشد. با ورود مسائل مرتبط با حقوق مالکیت فکری، به حریم ادبیات حقوقی ایران و عرضه آن بر فقه، فقیهان و آدار شده اند از خود، عکس العمل نشان دهند.

عده ای آن را ناسازگار با نهادهای شرعی دانسته اند و با ذکر ادله ای در صدد اثبات ادعای خویش برآمده اند. در مقابل، جمعی دیگر نیز تلاش کرده اند، آن را با شرع سازگار و هماهنگ نشان دهند و رعایت آن را با ذکر ادله ای مختلف، لازم و ضروری بدانند (جعفرزاده، ۱۳۸۵).

نتایج حاصل از پژوهش حاضر نیز، نشانگر آن است که این حقوق منافاتی با شریعت اسلامی ندارد و مخالفان مشروعیت این دست حقوق در اثبات ادعای خویش موفقیت چندانی کسب نکرده اند.

کلید واژه ها: مالکیت فکری، مبانی فقهی، مبانی فلسفی - حقوقی، ماهیت مالکیت فکری، نظریه منطقه فراغ.